



این گفتش‌ها میخ‌دارند!

جامعه‌شناسان در مورد متلک‌گویی چه می‌گویند

نگاه جامعه‌شناسی به مرض

متلک‌پرانی

یکی از معضلات اجتماعی که بسیاری از زنان و دختران جامعه از آن ابراز ناراحتی می‌کنند، متلک‌پرانی‌های خیابانی است. شاید برای شما هم چنین دردسری پیش آمده باشد. در گذشته متلک‌پرانی از سوی مردان جوانی بود که عمدتاً سر کوچه‌ها و خیابان‌ها بیکار می‌ایستادند و به اصطلاح قدیمی‌ها: زاغ سیاه ناموس مردم را چوب می‌زدند. اما اخیراً این مشکل که نه تنها دامنگیر برخی مردان جامعه بود، برخی خانم‌ها را نیز دامنگیر خود کرده است.

بسیاری از افراد از این که در خیابان به آن‌ها متلکی گفته شود ابراز ناراحتی می‌کنند و در برخی موارد برای دور شدن از این معضل، حتی مسیر رفت و آمد خود را طولانی می‌کنند و از محل‌هایی عبور می‌کنند که چنین حوادثی برایشان پیش نیاید.

ابعاد متلک‌پرانی

در این خصوص حجت‌الاسلام «حسن غفاری‌فرد» جامعه‌شناس و مدرس دانشگاه می‌گوید: «این نوع برخوردهای خلاف اخلاق و عرف از سوی برخی افراد یک نوع بیماری است که دو بعد اجتماعی و روان‌شناسی دارد. متلک‌پرانی به لحاظ ارضاء شخصی، بعد روانی دارد. البته هر دو بعد بازخورد واقعیت‌های اجتماعی است که پیش‌داشته‌های معرفتی و هنجاری افراد «متلک‌گوینده» در این نوع رفتار نامناسب تأثیر دارد.

صدها واقعیت در جامعه وجود دارد که نشان می‌دهد در برخی موارد این متلک‌پرانی اتفاق دو طرفه است. صحنه‌ای را شاهد بودم که در آن چند پسر جوان به خانم‌های جوانی که از لحاظ پوشش و رفتار نامناسب بودند، مدام متلک‌پرانی می‌کردند. یکی از رانندگان تاکسی حاضر در

صحنه می‌گفت نباید از این صحنه تعجب کرد! این خانم‌ها هم همین را می‌خواهند (!) این مسأله نشان می‌دهد در برخی موارد این مخاطب است که در متلک‌پرانی دخیل است و در برخی موارد داشته‌های فرد گوینده دخیل است.»

همیشه مشکل از قربانی متلک نیست

دکتر غفاری‌فرد می‌گوید: به لحاظ روان‌شناختی تفاوتی ندارد که مخاطب مرد باشد یا زن. افرادی که می‌خواهند با هنجاری متفاوت از هنجار جامعه رفتار کنند تا ابراز شخصیت جدیدی را از خود داشته باشند، این پیغام را می‌دهند که شخصیت من این‌گونه است. یعنی بدون این که مخاطب قصد سوء داشته باشد خریدار چنین وضعیتی می‌شود.

به یاد داشته باشیم که در ابتدا، ظاهر افراد نشان‌دهنده هویت فرد است و به تناسب هویت



سوء نیت بوده که این یک مغالطه است و باید بخش جریمه مالی را پرداخت کند. زیرا باعث آزردن خاطر شدن مخاطب شده است. در بسیاری از جرایم، قانون توجهی به نیت افراد ندارد و مهم نوع ضرری است که وارد شده. اما در صورتی که اثبات شود متلک با سوء نیت بوده، علاوه بر تنبیه مالی باید فرد خاطی تنبیه اجتماعی هم شود.

این نسخه برای خودتان بیچید

فرض کنید فردی که در اتوبان در حال لای کشیدن است، رانندگان اتومبیل‌های دیگر سعی می‌کنند برای آسیب ندیدن، مسیرشان را طوری تغییر دهند که ضرری از این فرد نبینند. پس گام اول تغییر مسیر است. در مرحله بعدی با شاهدبرداری از طریق قانون این مسئله را پیگیری کنید. بسیاری از افراد با این که روان‌شان آزردن خاطر می‌شود از این مسئله به راحتی عبور می‌کنند. اگر فرد گوینده متلک بداند که حرفی که می‌زند بار حقوقی دارد، مطمئناً این کار را تکرار نخواهد کرد.

دست‌مریض‌های خیال‌حلا!

اما افرادی هم هستند که از نظر جامعه‌شناسی و روان‌شناسی دچار معطل هستند و به زبان ساده‌تر: مریض احوال‌اند! و می‌خواهند با کلمات نامتعارف اظهار وجود کنند. در گذشته افرادی بودند که به کف کفش خود می‌زدند تا با ایجاد صدا، ابراز وجود کنند. متلک‌پراکنی هم مانند همان کفش‌هاست که نشان دهنده ضعف شخصیتی چنین افرادی است.

هر رفتاری که باعث آسیب روحی و جسمی به دیگران شود، جرم محسوب می‌شود. متلک‌پراکنی ممکن است با سوء نیت و بدون سوء نیت انجام شود، اما در هر دو صورت جرم است. زیرا در تمامی قوانین جهان آسیب رساندن به افراد جرم است.

در متلک‌پراکنی بدون سوء نیت می‌توان مثالی زد. به طور مثال کودکی که از نظر سنی تکلیفی ندارد اگر شیشه‌ای را بشکند تنبیه اجتماعی نمی‌شود، اما باید هزینه خسارت وارده را پرداخت نماید. پس اگر فردی اظهار کند که متلک‌پراکنی بدون

است که فرد، خریدار دارد، زنان و مردانی که پوشش نامناسب دارند خودشان ابراز تمایل به این نوع متلک‌پراکنی را دارند. به طور مثال اگر فردی با هر نوع سن، تحصیلات و سواد وارد یک مدرسه شود در برخورد با یک معلم سعی در مودب بودن می‌کند. زیرا تعریفی که از جایگاه معلم وجود دارد ادب و استاد اخلاق و تعلیم دهنده انسان است.

گاهی فرد شخصیت مناسبی دارد، اما باز هم هدف متلک‌پراکنی قرار می‌گیرد. در این مورد مشکل از سوی گوینده متلک است. عده‌ای ستم‌دینی و هنجاری دارند که در بخش روان‌شناسی و جامعه‌شناسی جای نمی‌گیرند. بلکه مبانی معرفتی‌شان ستم‌جویی است و تفکرات سکولاری آن‌ها باعث متلک‌پراکنی‌شان می‌شود. اگر احکام تصویب شده و بر زمین مانده حجاب عملی بشود، خیلی از معضلات اجتماعی از جمله بیماری متلک‌پراکنی را کمتر شاهد خواهیم بود. در اینجا مخاطب نمایندگانی است که در برخی اتفاقات دادشان در می‌آید اما به این بخش فرهنگی توجهی ندارند.